

Zaaknummer : 01122370
Ons Kenmerk : ODH1292460
Datum : 8-5-2025

Beschikking

Omgevingswet – Flora- en fauna-activiteiten

Onderwerp

Op 10 december 2024 hebben wij, namens Vattenfall Warmte N.V., een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zoals opgenomen in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag betreft schadelijke handelingen op een habitatrichtlijnsoort, zoals opgenomen in artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving ten behoeve van de versmalling van watergangen voor het aanleggen van een stadsverwarmingstracé ten westen van de Plesmanlaan te Leiden, zie voor de exacte begrenzing van het plangebied de appendix. De vergunning wordt gevraagd voor het uitvoeren van schadelijke handelingen zoals genoemd in:

- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.47 eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving voor onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode van 1 mei 2025 tot en met 31 december 2026.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde vergunning te **verlenen** aan Vattenfall Warmte N.V. voor het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk te verstoren, in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren en het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- II. de aangevraagde vergunning te **weigeren** voor het onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- III. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze vergunning;
- IV. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze vergunning;

- V. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag waarop vier weken verstreken zijn na de dag van bekendmaking tot en met 1 mei 2027.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendix:

1. Ligging plangebied en compensatiegebied

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteiten (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan watergangen langs de Plesmanlaan te Leiden' van 15 april 2025.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voor uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in de omgevingsvergunning en dat deze toegepast worden.
5. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidend ecologisch deskundige(n)¹;
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

6. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden;
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheids termijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 10 december 2024 hebben wij, namens Vattenfall Warmte N.V., een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen voor het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zoals opgenomen in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag betreft schadelijke handelingen op een habitatrictlijnsoort, zoals opgenomen in artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) ten behoeve van de versmalling van watergangen voor het aanleggen van een stadsverwarmingstracé ten westen van de Plesmanlaan te Leiden, zie voor de exacte begrenzing van het plangebied de appendix. De vergunning wordt gevraagd voor het uitvoeren van schadelijke handelingen zoals genoemd in:

- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal voor wat betreft het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal voor wat betreft het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 mei 2025 tot en met 31 december 2026.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- het verzoek, verzoeknummer: 20241210 00580 001, 15 april 2025 (ODH1241703);
- Activiteitenplan watergangen langs de Plesmanlaan te Leiden, Groenadvies Amsterdam B.V. projectnummer : P24000283, versie 15 april 2025 (geactualiseerde versie van Activiteitenplan van 10 december 2024)(ODH1363151);
- Soortinventarisatie van watergangen Einsteinweg te Leiden, Groenadvies Amsterdam B.V., projectnummer: P24000029, 18 september 2024 (ODH1241693);
- 000-240827- AE23002-02-DIV17-E Beschoeiing en dempen.pdf (ODH1241697);
- Future Heat Leiden- N206 Plesmanlaan, Leiden/Oegstgeest Totaal tekening dempen en aanbrengen beschoeiing, Warmteleidingen Vattenfall, AE Amsterdam Engineering B.V., projectcode: AE23002-02, 27-08-2024 (ODH1241699).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 19 maart 2025 en is verzocht om aanvullende gegevens. Op 15 april 2025 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen en is de procedure weer hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij op 15 januari 2025 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zes weken verlengd.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Bal en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Er vinden geen onomkeerbare activiteiten plaats binnen termijn van vier weken, na bekendmaking van dit besluit. De uitgestelde inwerkingtreding is niet toegepast.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de Ow, paragraaf 7.2.8a.2. van de Omgevingsregeling, artikel 11.46 van het Bal, artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet is het verboden om zonder omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten te verrichten voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur genoemd geval.

De aanvraag is getoetst aan de relevante artikelen in paragraaf 7.2.8a.2. van de Omgevingsregeling.

De platte schijfhoren is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a tot en met d, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk doden en het opzettelijk vangen van de platte schijfhoren;
- het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren;
- het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren;
- het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren.

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en

- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Vattenfall Warmte N.V. is voornemens om twee DN600 warmteleidingen in een open ontgraving langs de Plesmanlaan aan te leggen. Tevens wordt er een horizontaal gestuurde boring gemaakt onder de A44 door naar de Piek- en Back-up (hierna: P&BU) locatie. Zie appendix 1 voor locatie van het plangebied. De warmteleidingen worden aangelegd om de verbinding te maken tussen het bestaande warmtenet en de nieuwe P&BU centrale.

De warmteleidingen naast de Plesmanlaan worden aangelegd in een open ontgraving. Om ruimte te creëren voor de nieuwe warmteleidingen en voldoende afstand te houden tot de bestaande ondergrondse infra, wordt de watergang naast de Plesmanlaan voor een gedeelte versmald, zodat er ruimte ontstaat voor de ligging van de nieuwe warmteleidingen. Om dit mogelijk te maken wordt eerst een beschoeiing in de watergang aangebracht op 1,25 meter vanaf de theoretische waterlijn. Na het plaatsen van de beschoeiing wordt het water in het gedeelte tussen de waterkant en de beschoeiing verwijderd. Hierna wordt dit dichtgemaakt met grond. Na de zettingsperiode worden de leidingen aangelegd. Het gehele werk wordt gefaseerd uitgevoerd, zie onderstaand figuur, afkomstig uit het activiteitenplan.

Fase nr.	Omschrijving
1	Verlengen duiker
2	Dempen watergang, aanbrengen beschoeiing en voorbelasting watergangen
3	Kappen bomen
4	Onderzoek archeologie Kop van Leeuwenhoek
5	Aanleg SV, Kruising watergang middels zinker
6	Aanleg SV, Aanleg terreinleiding (1e gedeelte) Peak en Backup. Aanleg voorbij nieuw te maken inrit bouwverkeer Peak en Backup
7	Aanleg SV, Kruising Ehrenfestweg
8	Prefabriceren boorstrengen
9A	Retentievijver tijdelijk dempen. Mitigerende maatregel HDD
9B	Opzetten werkterrein HDD + pilot HDD + intrekken HDD
10	Aanleg SV, aanleg terreinleiding (2e gedeelte) Peak en Backup en aanleg terreinleiding naar zinker
12A	Tijdelijk dempen watergang
12B	Aanleg SV, Aanbrengen terreinleiding van zinker naar Ehrenfestweg
13	Aanleg SV, Aanbrengen terreinleiding van Ehrenfestweg naar tie-in locatie
14	Aanleg SV, Inbouwen SIS
15	Spoelen en inbedrijfstelling

Figuur 1. Fasering van de werkzaamheden

Het plaatsen van de beschoeiingen, het wegpompen van water, de vrijgekomen ruimte opvullen met grond en tijdelijke dempingen worden gestart vanaf mei 2025. De werkzaamheden duren tot uiterlijk december 2026. Rekening houdend met eventuele uitloop van de werkzaamheden is de vergunning ambtshalve verleend tot 1 mei 2027.

Schadelijke handelingen

Om te bepalen of een omgevingsvergunning in het kader van flora- en fauna-activiteiten benodigd is, heeft in 2024 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd door het bemonsteren van de watergangen, middels een schepnet. Per locatie is de waterdiepte bepaald, de aanwezige flora geïnventariseerd en zijn monsters genomen in het water en in de waterbodem om de aanwezige fauna te inventariseren. In totaal zijn 22 meetlocaties bemonsterd in vier verschillende watergangen. Het aantal meetlocaties per watergang was afhankelijk van de grootte van de

watergang in combinatie met de heterogeniteit van de oeverzones. Zo hebben langere watergangen meer meetlocaties dan kortere watergangen. Tevens waren er meer meetlocaties wanneer een watergang een zeer gevarieerde oeervegetatie had. Voor de inventarisatie van watermacrofauna zijn per meetlocatie drie watermonsters genomen met een standaard macrofaunanet. Het eerste monster werd verzameld door over een lengte van vijf meter in het water langs de oeervegetatie te scheppen. Voor het tweede monster werd dit herhaald aan de overzijde van de watergang. Het derde watermonster werd verzameld door over een lengte van 5 meter in het water te scheppen, waarbij de oeervegetatie gemedend werd. Op deze manier konden ook dieren verzameld worden die niet gebonden zijn aan de oeervegetatie of die op los drijvende vegetatie aanwezig waren. De inhoud van het schepnet werd gelegeerd in witte bakken, waarna de aanwezige soorten zo goed mogelijk op naam zijn gebracht in het veld. Soorten die niet op naam konden worden gebracht in het veld zijn bewaard in 70% ethanol voor nadere determinatie met een binoculair. Hiertoe behoorden ook meerdere soorten schijfhoren, die vervolgens middels binoculair gedetermineerd en geteld zijn. Met voorgaande inspanning is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de platte schijfhoren in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De platte schijfhoren is in drie van de vier watergangen aangetroffen. De watergangen waar deze soort is gevonden dienen als voortplantings- en overwinteringsplaats voor de soort. De aanwezigheid van draadalg en grof hoornblad in combinatie met diverse oeervegetatie vormt een geschikt substraat voor de afzetting van eieren en biedt schuilplaatsen voor de soort. Daarnaast is de bodem van de watergangen, met een sliblaag, geschikt voor de platte schijfhoren om in te overwinteren. In de meest oostelijke watergang is de dichtheid van platte schijfhoren in het projectgebied het hoogst, wat kan wijzen op een geschikter leefmilieu voor de platte schijfhoren in dit deel van het projectgebied. Een andere verklaring voor de hoge dichtheden in dit gebied is dat de soort zich verspreid heeft vanuit een meta-populatie ten oosten van het projectgebied.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen van de platte schijfhoren gedood worden en eieren vernield. Dit valt onder schadelijke handelingen zoals bedoeld in 11.46, eerste lid, aanhef en a tot en met d, van het Bal.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de platte schijfhoren tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan watergangen langs de Plesmanlaan te Leiden' van 15 april 2025. Deze maatregelen zien onder andere op het afvangen van de platte schijfhoren voorafgaand aan de werkzaamheden in de daarvoor meest optimale periode en het treffen van compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de platte schijfhoren.

Geen andere bevredigende oplossing

Er zijn meerdere locaties overwogen tussen de P&BU en het bestaande stadswarmtenet. Een tracé volledig door de straten van het Biosciencepark is vergaand onderzocht. Dit tracé kruist de A44 in open ontgraving door de Robert Boyleweg. Eind 2023 is gebleken dat uitvoering in open ontgraving tot substantiële overlast leidt in het Bioscience park. Dit betreft niet alleen de bereikbaarheid van het Bioscience park, maar ook de impact op gevoelige meetapparatuur.

Langs de Plesmanlaan is de ruimte beperkt, door onder andere een drinkwaterleiding van Dunea. Net als de warmteleiding van Vattenfall, is deze waterleiding een hoofdleiding waarvan de impact van verlegging te groot is. Daarnaast dient voldoende afstand gehouden te worden tussen de warmteleiding en de waterleiding. Bij het aanleggen van de leiding in de rijbanen van de Plesmanlaan is de impact op de omgeving te groot met betrekking tot bereikbaarheid.

Het verlengen van de boring naar een punt op de Plesmanlaan is ook onderzocht. Echter, met de tunnelbak, en (restanten van) civiele constructies in de grond, was dit ook geen mogelijkheid.

Het gekozen tracé geeft een dusdanige reductie in overlast naar de omgeving, maar ook een reductie in risico's met betrekking tot de beschikbare ondergrondse ruimte, dat een boring maatschappelijk gezien de meest verantwoorde oplossing is.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de platte schijfhoren te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van platte schijfhoren en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De vergunning is aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

De nieuwe warmteleiding van Warmtelinq vanuit Rotterdam wordt aangesloten op de nieuw te bouwen P&BU installatie en zal zodra het transport van warmte in gang wordt gezet ook moeten worden doorgevoerd. Voor deze doorvoer is de nieuw aan te leggen leiding nodig waarbij de werkzaamheden in de watergangen moeten plaatsvinden. Per juli 2026 dient de P&BU installatie aangesloten te zijn op het huidige stadswarmtenet. Vertraging in het aanleggen van de warmteleiding betekent dat de P&BU installatie niet in bedrijf kan worden genomen.

De realisatie van het stadsverwarmingstracé heeft als doel om de stadswarmtevoorziening in de Leidse regio te verduurzamen en toekomstbestendig te maken. In de basis wordt het stadswarmtenet gebaseerd op een duurzame restwarmtebron aangevuld met P&BU installaties. Door de restwarmte te verdelen met behulp van het nieuwe warmtenet zal het gasverbruik in de regio omlaag gaan. Hierdoor zal de uitstoot van CO₂ afnemen. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot openbaar belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de genoemde belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op platte schijfhoren, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaat leefgebied van de platte schijfhoren verloren en worden individuen en eieren van de platte schijfhoren vernietigd. Tijdens de werkzaamheden gaat circa 1.462 m² aan geschikt leefgebied voor de platte schijfhoren tijdelijk of permanent verloren. Het betreft circa 755 m² tijdelijk verlies van leefgebied dat na afronding van de werkzaamheden wordt hersteld. Daarnaast gaat circa 707 m² aan leefgebied permanent verloren als gevolg van het versmallen of dempen van watergangen. Ter compensatie van het permanente verlies wordt circa 708 m² aan nieuw leefgebied gerealiseerd. Het compensatiegebied wordt zodanig ingericht dat het voldoet aan de biotoopeisen van de platte schijfhoren. Om het leefgebied geschikt te maken worden diverse maatregelen uitgevoerd. Deze zijn opgesomd in paragraaf 6.2 van het Activiteitenplan watergangen langs de Plesmanlaan te Leiden' van 15 april 2025. Door het uitvoeren van deze maatregelen en het aansluiten van het

compensatiegebied op bestaand leefgebied zal er naar verwachting herkolonisatie van de soort kunnen plaatsvinden en zal de soort in het plangebied aanwezig blijven. De werkzaamheden, waaronder de aanleg van het compensatieleefgebied, worden volgens de huidige planning medio augustus 2027 afgerond.

In paragraaf 6.1 van het activiteitenplan zijn mitigerende maatregelen voorgesteld, waaronder het verplaatsen van de vegetatie waarop de soort vaak voorkomt naar watergangen waar de soort ook is aangetroffen. Uit gesprekken met experts (stichting ANEMOON) is echter gebleken dat het overzetten van individuen en eieren van de platte schijfhoren niet bewezen is als effectieve maatregel en dat dit ook tot doden van de soort leidt. De platte schijfhoren heeft zich in aantallen dusdanig aangepast aan zijn omgeving dat het toevoegen van exemplaren aan een bestaande populatie geen gewenst effect heeft op de oorspronkelijke aantallen platte schijfhorens. Deze zal zich weer terugdraaien naar de oorspronkelijke populatiegrootte. Gelet op het relatieve klein leefgebied dat verloren gaat, achten wij het beter voor de lokale populatie om de overige watergangen ongemoeid te laten. Daarom verlenen wij specifiek in deze situatie geen vergunning voor het onder zich mogen hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Wet- en Verordening van de Provincie van Leiden). Wel mag volgens paragraaf 6.2 van het activiteitenplan het compensatieleefgebied ingericht worden, waar door het dempen of versmallen van watergangen de (water)vegetatie, dat anders verloren gaat, gebruikt mag worden om verplaatst te worden naar het compensatieleefgebied, om daar de ontwikkeling van een habitat voor de platte schijfhoren te stimuleren en de soort aan te trekken.

Het is van essentieel belang voor het in stand houden van de lokale staat van instandhouding dat schonen en baggeren van de werkzaamheden gefaseerd plaats vindt. Ook dient het schonen en baggeren zo min mogelijk te worden uitgevoerd. Het beheer wordt uitgevoerd door het Hoogheemraadschap van Rijnland, die volgens de Gedragscode Soortenbescherming voor de Unie van Waterschappen werken², hiermee wordt het voorgaande geborgd.

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij getoetst of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. Er zijn geen plannen of projecten in de omgeving bekend die gevolgen hebben voor dezelfde lokale populatie(s) van de betrokken soort(en). Van negatieve cumulatieve effecten is geen sprake.

De platte schijfhoren is een soort met een korte levensduur, circa één jaar en een jaarronde voortplanting. Met de werkzaamheden worden individuen gedood en eieren vernield. De eieren en individuen van de platte schijfhoren bevinden zich naar verwachting in, op en nabij de bodem, op de watervegetatie en in de gehele watergang. De eieren zijn vrijwel jaarrond aanwezig, waardoor er geen periode is waarin eieren ontzien kunnen worden. Gelet op de korte levenscyclus van de platte schijfhoren heeft de sterfte van een klein deel van de populatie geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Populatiegroottes hangen met name samen met de beschikbaarheid van voldoende geschikt leefgebied en niet met de sterfte van enkele individuen. De platte schijfhoren is in de regio Leiden meerdere keren waargenomen tijdens ecologische onderzoeken van de afgelopen jaren. Een inventarisatie uitgevoerd in mei 2020 richtte zich specifiek op watergangen in het Leiden Bio Science Park, waar het plangebied aan grenst. De hoogste dichtheden van de platte schijfhoren werden in dit onderzoek aangetroffen in de watergangen buiten het plangebied. Destijds zijn geen platte schijfhorens aangetroffen langs de Plesmanlaan. Het onderzoek concludeerde dat de staat van instandhouding van de soort binnen het Leiden Bio Science Park in belangrijke mate afhankelijk is van de watergangen langs de trambaan en de Einsteinweg. Deze watergangen maken geen onderdeel uit van deze aanvraag. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de platte schijfhoren in de directe omgeving aanwezig blijft.

² <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-03/Gedragscode-soortenbescherming-Unie-van-Waterschappen.pdf>
ODH1292460

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de platte schijfhoren.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de platte schijfhoren op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere toestemmingen nodig zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld van de gemeente of het waterschap.

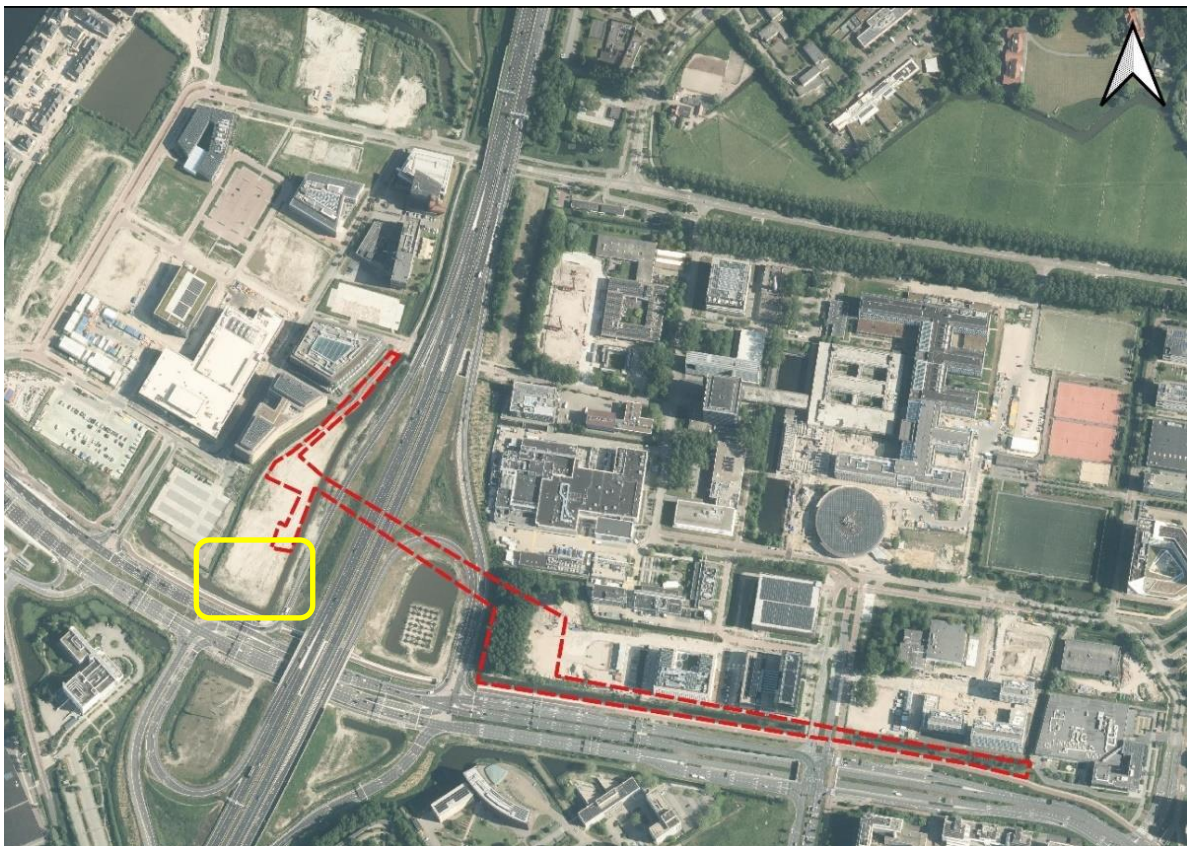
Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde vergunning op grond van artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl worden verleend.

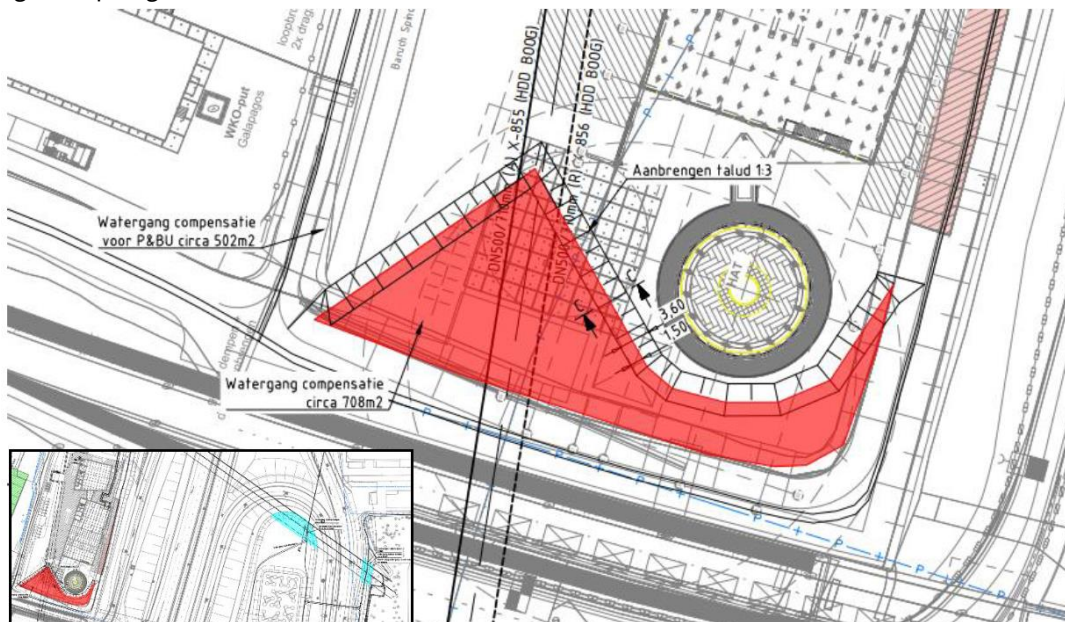

Appendix

1. Ligging plangebied met rood, in geel ligging compensatie gebied, ook weergegeven in figuur 2.

Figuur 1. plangebied

Figuur 2. Compensatiegebied